

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.10.2024
COM(2024) 488 final

2024/0270 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om ändring av genomförandebeslut (EU) 2015/2429 om bemyndigande för Lettland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt

MOTIVERING

Enligt artikel 395.1 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt¹ (*mervärdesskattedirektivet*) får rådet enhälligt på kommissionens förslag bemyndiga varje medlemsstat att tillämpa särskilda åtgärder som avviker från bestämmelserna i direktivet, för att förenkla uppbörden av skatt eller för att förhindra vissa slag av skatteundandragande eller skatteflykt.

Genom en skrivelse som registrerades hos kommissionen den 15 maj 2024 ansökte Lettland om bemyndigande att få fortsätta att tillämpa en åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i mervärdesskattedirektivet för att begränsa rätten att dra av mervärdesskatt på leasing av vissa personbilar som inte uteslutande används för yrkesmässigt bruk samt för att befria beskattningsbara personer från skyldigheten att likställa privat användning av sådana fordon med tillhandahållande av tjänster mot ersättning. Ansökan om förlängning åtföljdes av en rapport med en översyn av den procentsats som föreskrivs för begränsningen av avdragsrätten.

Genom en skrivelse av den 10 september 2024 underrättade kommissionen, i enlighet med artikel 395.2 i mervärdesskattedirektivet, övriga medlemsstater om Lettlands ansökan. Kommissionen underrättade genom en skrivelse av den 11 september 2024 Lettland om att den hade alla nödvändiga uppgifter för att kunna behandla ansökan.

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Enligt artikel 168 i mervärdesskattedirektivet får en beskattningsbar person dra av mervärdesskatt för inköp av varor och tjänster som används för hans eller hennes beskattade transaktioner. Enligt artikel 168a.1 i mervärdesskattedirektivet ska mervärdesskatten på utgifter i samband med fast egendom som ingår i en beskattningsbar persons rörelsetillgångar och som används för både rörelsens verksamhet och rörelsefrämmande ändamål vara avdragsgill endast i proportion till den beskattningsbara personens användning för rörelsens verksamhet. Enligt artikel 168a.2 i mervärdesskattedirektivet får medlemsstaterna också tillämpa denna bestämmelse på utgifter i samband med andra varor som ingår i en rörelses tillgångar enligt egna angivelser. Artikel 26.1 a i det direktivet innehåller ett krav på redovisning av mervärdesskatt vid användning av en vara som ingår i en rörelses tillgångar för den beskattningsbara personens eget eller personalens privata bruk, eller mer generellt sådan användning för andra ändamål än den egna rörelsen, om avdragsrätt förelegat helt eller delvis för mervärdesskatten på dessa varor. Denna ordning möjliggör återkrav av mervärdesskatt som ursprungligen dragits av i samband med privat bruk.

När det gäller personbilar är detta system svårt att tillämpa, främst eftersom det är svårt att fastställa fördelningen mellan privat och yrkesmässigt bruk. I de fall redovisning sker medför detta en extra börda för både rörelsen och förvaltningen för att upprätthålla och kontrollera denna redovisning.

Enligt artikel 395 i mervärdesskattedirektivet får medlemsstaterna, om de bemyndigats av rådet, genomföra åtgärder som avviker från bestämmelserna i direktivet, för att förenkla uppbörden av mervärdesskatt eller för att förhindra vissa slag av skatteundandragande eller skatteflykt.

¹ EUT 347, 11.12.2006, s. 1.

Lettland har för närvarande rätt att på grundval av rådets genomförandebeslut (EU) 2015/2429² begränsa avdragsrätten för mervärdesskatt som betalats för inköp, leasing, gemenskapsinterna förvärv och import av vissa personbilar samt utgifter för underhåll och reparationer av samt bränsle till sådana bilar till 50 %, när dessa personbilar inte uteslutande används för yrkesmässigt bruk. Den särskilda åtgärden befriar också beskattningsbara personer från skyldigheten att likställa privat användning av sådana personbilar med tillhandahållande av tjänster mot ersättning. Den särskilda åtgärden omfattar personbilar med en högsta tillåten vikt som inte överstiger 3 500 kilo och med högst åtta säten utöver förarsätet. Personbilar som används för vissa typer av särskild verksamhet undantas emellertid från begränsningen av rätten att dra av mervärdesskatt och behandlas enligt de normala reglerna: Bilar som köps in för återförsäljning, uthyrning eller leasing. Bilar som används för transport av passagerare (t.ex. taxibilar) eller varor. Bilar som används för körlektioner. Bilar som används för vakt- eller larmtjänster. Bilar som används som demonstrationsexemplar vid bilförsäljning. Giltighetstiden för dessa särskilda åtgärder förlängdes genom rådets genomförandebeslut (EU) 2018/1921 av den 4 december 2018³ till och med den 31 december 2021 och genom rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1968 av den 9 november 2021⁴ till och med den 31 december 2024.

Lettlands aktuella ansökan om förlängning av den särskilda åtgärden grundar sig på samma skäl som de tidigare ansökningarna. Ansökan åtföljdes av en rapport med en översyn av den procentuella begränsning som tillämpas på avdragsrätten, i enlighet med artikel 6.2 i rådets genomförandebeslut (EU) 2015/2429. Lettland anser att villkoren för tillämpning av den särskilda åtgärden är fortsatt giltiga, och att den tillämpade gränsen på 50 % fortfarande är lämplig.

Lettland bekräftar att den särskilda åtgärden minskar den administrativa bördan för skattebetalarna och skatteförvaltningen samt begränsar mervärdesskatteundandragande genom felaktig redovisning av resor i samband med affärsverksamhet och felaktigt ifyllda mervärdesskattedeklarationer. Enligt uppgifter från Lettland var, under 2023, 99,7 % av de ekonomiskt aktiva företagen mikroföretag eller små och medelstora företag, vilket försvårar skattemyndigheternas uppgift att kontrollera privat och yrkesmässigt bruk av personbilar. Den 1 januari 2024 uppgick det totala antalet registrerade näringsidkare i Lettland med en eller två personbilar till 23 627 personer, eller 80,6 % av alla registrerade näringsidkare med registrerade personbilar. Eftersom mikroföretag och små och medelstora företag utgör 99,7 % av alla näringsidkare vidhåller Lettland att de flesta personbilar används för privat bruk. Enligt inlämnade uppgifter av den 1 januari 2024 användes 84,5 % av alla personbilar som tillhörde registrerade näringsidkare inte bara för yrkesmässigt utan även för privat bruk.

Mot bakgrund av att den särskilda åtgärden minskar såväl skattebetalarnas som skattemyndigheternas administrativa börda, föreslås det att förlängningen av den nuvarande särskilda åtgärden beviljas. Förlängningen bör gälla under ytterligare en begränsad period,

² Rådets genomförandebeslut (EU) 2015/2429 av den 10 december 2015 om bemyndigande för Lettland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 334, 22.12.2015, s. 15.

³ Rådets genomförandebeslut (EU) 2018/1921 av den 4 december 2018 om ändring av genomförandebeslut (EU) 2015/2429 om bemyndigande för Lettland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 311, 7.12.2018, s. 36.

⁴ Rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1968 av den 9 november 2021 om ändring av genomförandebeslut (EU) 2015/2429 om bemyndigande för Lettland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 401, 12.11.2021, s. 1.

nämligen till och med den 31 december 2027, för att möjliggöra en översyn av huruvida den särskilda åtgärden är verkningsfull och huruvida begränsningen på 50 % fortfarande är en korrekt återspeglning av den allmänna fördelningen mellan yrkesmässigt och privat bruk. En eventuell ansökan om förlängning bör åtföljas av en rapport som innehåller en översyn av den procentuella begränsning som tillämpas, och lämnas in till kommissionen senast den 31 mars 2027.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Liknande undantag i fråga om avdragsrätten har beviljats andra medlemsstater (Estland⁵, Ungern⁶, Kroatien⁷, Polen⁸, Italien⁹ och Rumänien¹⁰).

I artikel 176 i mervärdesskattedirektivet föreskrivs att rådet ska besluta vilka utgifter som inte ska medföra rätt till avdrag av mervärdesskatt. Fram till dess ger direktivet medlemsstaterna rätt att behålla de avvikelser som gällde den 1 januari 1979. Det finns därför ett antal standstill-klausuler som begränsar rätten till avdrag av mervärdesskatt i fråga om personbilar.

Trots tidigare initiativ för att fastställa regler för vilka kategorier av utgifter som kan omfattas av en begränsning av avdragsrätten¹¹, är en sådan avvikelse lämplig i avvaktan på en harmonisering av dessa regler på EU-nivå.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Artikel 395 i mervärdesskattedirektivet.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Mot bakgrund av den bestämmelse i mervärdesskattedirektivet som ligger till grund för förslaget är subsidiaritetsprincipen inte tillämplig.

⁵ Rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1998 av den 15 november 2021 om bemyndigande för Estland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 408, 17.11.2021, s. 3.

⁶ Rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1774 av den 5 oktober 2021 om ändring av genomförandebeslut (EU) 2018/1493 om bemyndigande för Ungern att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 360, 11.10.2021, s. 108.

⁷ Rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1997 av den 15 november 2021 om ändring av genomförandebeslut (EU) 2018/1994 om bemyndigande för Kroatien att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a och 168 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 408, 17.11.2021, s. 1.

⁸ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2385 av den 6 december 2022 om ändring av genomförandebeslut 2013/805/EU om bemyndigande för Republiken Polen att införa åtgärder som avviker från artikel 26.1 a och artikel 168 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 315, 7.12.2022, s. 87.

⁹ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2411 av den 6 december 2022 om ändring av beslut 2007/441/EG om bemyndigande för Republiken Italien att tillämpa åtgärder som avviker från artikel 26.1 a och artikel 168 i direktiv 2006/112/EG om det gemensamma systemet för mervärdesskatt, EUT L 317, 9.12.2022, s. 120.

¹⁰ Rådets genomförandebeslut (EU) 2024/1641 av den 24 maj 2024 om bemyndigande för Rumänien att tillämpa särskilda åtgärder som avviker från artiklarna 26.1 a och 168 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 2024/1641, 6.6.2024.

¹¹ KOM(2004) 728 slutlig – Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 77/388/EEG i syfte att förenkla skyldigheterna på mervärdesskatteområdet (EUT C 24, 29.1.2005, s. 10), återkallat den 21 maj 2014, (EUT C 153, 21.5.2014, s. 3).

- **Proportionalitetsprincipen**

Beslutet avser ett bemyndigande som beviljas en medlemsstat på dess egen begäran och utgör därför ingen förpliktelse.

På grund av avvikelens begränsade omfattning står den särskilda åtgärden i proportion till det mål som eftersträvas, nämligen att förenkla mervärdesskatteuppbörden och förhindra vissa slag av skatteundandragande eller skatteflykt. Med tanke på företagens möjlighet att redovisa för låga belopp, och den betungande kontrollen av körsträckor för skattemyndigheterna, skulle begränsningen på 50 % förenkla uppbörden av mervärdesskatt och förhindra skatteundandragande genom bland annat felaktig redovisning och felaktigt ifyllda mervärdesskattedeklarationer.

- **Val av instrument**

Föreslaget instrument: rådets genomförandebeslut.

I enlighet med artikel 395 i mervärdesskattedirektivet är en avvikelse från de gemensamma mervärdesskattereglerna bara möjlig om rådet ger ett enhälligt bemyndigande på grundval av ett förslag från kommissionen. Ett rådets genomförandebeslut är det lämpligaste instrumentet, eftersom det kan riktas till en enskild medlemsstat.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Det har inte genomförts något samråd med berörda parter. Detta förslag grundas på en ansökan av Lettland och berör bara denna medlemsstat.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Det har inte behövts några externa sakkunnigutlåtanden.

- **Konsekvensbedömning**

Förslaget är utformat för att förenkla förfarandet för skatteuppbörd genom att privat användning av vissa företagsbilar inte längre behöver redovisas och en viss form av skatteundandragande genom felaktig redovisning samtidigt förhindras. Förslaget kan därför potentiellt gynna både företag och skatteförvaltning. Lettland anser att det är fråga om en lämplig åtgärd som är jämförbar med både tidigare och nu gällande avvikelser.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget kommer inte att negativt påverka de av unionens egna medel som härrör från mervärdesskatt.

5. ÖVRIGA INSLAG

Förslaget är tidsbegränsat och innehåller en bestämmelse om tidsbegränsning satt till den 31 december 2027.

Om Lettland skulle överväga ytterligare en förlängning av den särskilda åtgärden efter 2027, bör landet senast den 31 mars 2027 tillsammans med ansökan om förlängning överlämna en ny utvärderingsrapport till kommissionen med en översyn av procentsatsen.

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om ändring av genomförandebeslut (EU) 2015/2429 om bemyndigande för Lettland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt¹, särskilt artikel 395.1 första stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) I artiklarna 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG fastställs en beskattningsbar persons rätt att dra av mervärdesskatt som tas ut för varor som levererats till honom eller henne eller för tjänster som tillhandahållits honom eller henne för användning i hans eller hennes beskattningsbara transaktioner. Artikel 26.1 a i det direktivet innehåller krav på redovisning av mervärdesskatt när en rörelses tillgångar används för den beskattningsbara personens eget eller personalens privata bruk, eller mer generellt användning för andra ändamål än den egna rörelsen.
- (2) Genom rådets genomförandebeslut (EU) 2015/2429², i dess ändrade lydelse enligt rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1968³, bemyndigas Lettland att till och med den 31 december 2024 begränsa rätten att dra av mervärdesskatt som påförts utgifter för personbilar som inte uteslutande används för yrkesmässigt bruk till 50 %, och bemyndigas Lettland att inte likställa användningen för privat bruk av en personbil som ingår i tillgångarna i en beskattningsbar persons rörelse med tillhandahållande av tjänster mot ersättning, om bilen har omfattats av en begränsning i enlighet med artikel 1 i det beslutet (*den särskilda åtgärden*).
- (3) Genom en skrivelse som registrerades hos kommissionen den 15 maj 2024 ansökte Lettland om bemyndigande, i enlighet med artikel 395.2 första stycket i direktiv 2006/112/EG, att få fortsätta att tillämpa den särskilda åtgärden (*ansökan om förlängning*).

¹ EUT L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

² Rådets genomförandebeslut (EU) 2015/2429 av den 10 december 2015 om bemyndigande för Lettland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 334, 22.12.2015, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/2429/2022-01-01.

³ Rådets genomförandebeslut (EU) 2021/1968 av den 9 november 2021 om ändring av genomförandebeslut (EU) 2015/2429 om bemyndigande för Lettland att införa en särskild åtgärd som avviker från artiklarna 26.1 a, 168 och 168a i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 401, 12.11.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1968/oj.

- (4) Genom skrivelser av den 10 september 2024 överlämnade kommissionen, i enlighet med artikel 395.2 andra stycket i direktiv 2006/112/EG, ansökan om förlängning till de andra medlemsstaterna. Genom en skrivelse av den 11 september 2024 underrättade kommissionen Lettland om att den hade alla nödvändiga uppgifter för behandling av ansökan om förlängning.
- (5) I enlighet med artikel 6.2 i genomförandebeslut (EU) 2015/2429 lämnade Lettland tillsammans med ansökan om förlängning in en rapport som innehåller en översyn av den procentsats som föreskrivs för den begränsning av rätten att dra av mervärdesskatt som avses i artikel 1 i det genomförandebeslutet. På grundval av tillgängliga uppgifter, t.ex. information från skatterevisioner och statistiska uppgifter rörande privat bruk av personbilar, hävdar Lettland att begränsningen till 50 % fortfarande kan motiveras och alltså är lämplig.
- (6) Mot bakgrund av att den särskilda åtgärden minskat den administrativa bördan för såväl skattebetalare som skattemyndigheter genom att uppbörden av mervärdesskatt förenklas och skatteundandragande genom felaktig redovisning förhindras, anser kommissionen att det är lämpligt att bemyndiga Lettland att få fortsätta att tillämpa den särskilda åtgärden.
- (7) Det är lämpligt att tidsbegränsa förlängningen av den särskilda åtgärden för att möjliggöra en utvärdering av huruvida åtgärden är verkningsfull och procentsatsen lämplig. Lettland bör därför bemyndigas att fortsätta att tillämpa den särskilda åtgärden till och med den 31 december 2027.
- (8) Eftersom den särskilda åtgärden är begränsad i tid och omfattning står den i proportion till de eftersträlvade målen, nämligen att förenkla uppbörden av mervärdesskatt och förhindra vissa former av skatteundandragande eller skatteflykt. Den särskilda åtgärden leder heller inte till någon risk för att bedrägeri skulle flyttas över till andra sektorer eller andra medlemsstater.
- (9) Om Lettland anser att en ytterligare förlängning av den särskilda åtgärden efter 2027 är nödvändig, bör Lettland till kommissionen senast den 31 mars 2027 överlämna en rapport som innehåller en översyn av den procentsats som tillämpats, tillsammans med ansökan om förlängning.
- (10) Den särskilda åtgärden kommer endast i ringa utsträckning att påverka medlemsstaternas samlade mervärdesskatteintäkter i det sista konsumtionsledet och kommer inte att ha någon negativ effekt på de delar av unionens egna medel som härrör från mervärdesskatt.
- (11) Genomförandebeslut (EU) 2015/2429 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 6 i genomförandebeslut (EU) 2015/2429 ska ersättas med följande:

”Artikel 6

1. Detta beslut upphör att gälla den 31 december 2027.
2. En eventuell ansökan om förlängning av det bemyndigande som ges i detta beslut ska överlämnas till kommissionen senast den 31 mars 2027 och ska åtföljas av en rapport som innehåller en översyn av den procentsats som anges i artikel 1.”

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Lettland.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*